

"La nostra gestió supera totes les del PP"

Aquesta és la campanya electoral més crispada de la història de l'autonomia?

—L'anterior també ho va ser bastant, però ara els mètodes ho són més.

—Hi ha nous ingredients que ho determinen?

—N'hi ha dos. Un, el nou estil Aznar, i l'altre, el nou candidat d'ací, que ha radicalitzat molt la situació. El PP planteja en el seu eslògan electoral el tema de les "solucions", i naturalment perquè la gent demane solucions s'han de crear problemes. El PP els ha creat per a intentar justificar l'eslògan.

—En qualsevol cas, aquestes eleccions no es plantegen com un mer tràmit electoral.

—No són mai un tràmit electoral. Independentment del que diguen les enquestes en un moment determinat, en un procés electoral sempre pot ocórrer qualsevol cosa. La gent pot canviar d'opinió; pot valorar més uns candidats que uns altres; pot considerar millor un programa en funció d'uns objectius. I tot això pot fer canviar la situació que prèviament s'ha definit en una enquesta. No es defineix la majoria que governarà fins a l'últim moment. En aquestes passa una mica igual: estem en una situació indefinida. És veritat que ja fa anys que governem, i encara que la gent valora substancialment la gestió i el projecte de la Generalitat que hem impulsat, no solament vol parlar de passat, sinó que espera que li arribe el discurs del futur. Nosaltres fem un esforç important en aquesta campanya perquè la gent sàpia què volem fer.

—I què volen fer?

—Per un costat, lluitar perquè l'ocupació i la recuperació es consoliden definitivament. Tenim moltes mesures concretes per a portar-ho endavant. Millorar la situació de les nostres indústries. Fer un ambició pla de formació, perquè la millor forma d'accedir a l'ocupació és tenir una bona formació. Insistir en els serveis públics i especialment en la millora de la qualitat del servei, ja que l'esforç quantitatiu —que tota la gent hi tinguerà dret— ja és una realitat. Això, succintament, perquè de programa n'hi ha molt en molts àmbits, afortunadament.

—En quines grans línies resumiria la gestió socialista d'aquests anys?

—Es pot explicar primer des del punt de vista de la recuperació institucional. Era necessària la capacitat de generar una administració potent i,

**Joan Lerma
(València, 1951),
president de la
Generalitat
Valenciana
i candidat
socialista a la
reelecció. Per
primera volta,
després de dotze
anys al capdavant
de la màxima
institució política
valenciana, els
auguris electorals
li són poc
favorables.
La convicció en la
gestió realitzada
front a les
autonomies
regides pel PP
i que la majoria
de govern no es
defineix fins
l'últim moment,
són la seua
esperança.**

sobretot, políticament important; que fera possible aglutinar els desitjos i les aspiracions de futur de la societat valenciana en una institució. Això ho hem aconseguit. Políticament, la Generalitat avui arreplega i condensa les aspiracions dels valencians i és la institució al voltant de la qual giren les iniciatives polítiques. I competencialment també s'ha fet efectiu aquest desig i podem actuar molt més. Políticament hem recuperat un espai que no teníem i que precisament no teníem perquè la dreta l'havia intentat impedir en el passat. Ara estem en un bon moment de consolidació de la institució.

I després, es pot explicar insistint en el tipus de mesures polítiques concretes que hem portat endavant en aquest espai que hem aconseguit crear. Políticament hem recuperat el dret a ser valencians. Hem recuperat la llengua, que era una qüestió marginal en l'ensenyament i que en aquests moments té una importància gran. Ja tenim una generació de valencians que saben llegir i escriure en valencià, cosa no havia passat mai al llarg de la història, i que representa una recuperació decisiva per a consolidar el futur. I alhora, hem ampliat tremendament l'oferta educativa, des de l'educació infantil fins a la universitat. No solament han crescut les universitats, sinó que qualitativament han millorat en nombre de professors i en alumnes, a través de beques i altres possibilitats. També ha passat això en la sanitat pública, que compta amb molta més gent cobrint-la, i en el medi ambient. Hem fet un esforç molt important per anar protegint els espais naturals. Avui tots prometen coses semblants, però la veritat és que quan hem plantejat en les Corts els temes ambientals i la protecció dels espais naturals, el PP sempre ha intentat restringir aquesta protecció i la delimitació dels espais. Per una altra banda, el tema urbanístic: hem regulat administrativament la lluita contra l'especulació. I cada vegada que hem fet una llei en aquest sentit, el PP ha votat en contra, i a més, planteja en el seu programa la revisió de totes les lleis que van contra l'especulació. Aquestes coses són les que defineixen el programa de gestió.

—Alguna d'aquestes consecucions correria perill en cas d'una victòria del PP?

—Si jutgem per les coses que diuen i que han fet en les Corts, no és que corren perill, és que les volen derogar. Tant els temes contra l'espe-

culació urbanística com el dels espais naturals, com tot el sistema que hem fet d'ajuda tecnològica a les empreses, que volen esborrar del mapa, a pesar de ser un factor clau de la modernització i incentivació de l'ocupació. També volen llevar l'ensenyament en valencià. És claríssim. El seu programa, en compte de centrar-se, ha s'ha fet més de dreta del que era.

—Per què torna la guerra lingüística?

—És un dels factors claus de la situació actual que també s'ha modificat. Durant els anys que hem governat hi ha hagut una voluntat d'integració, de tolerància, de governar tranquil·lament intentant incorporar cada vegada més gent a un procés de convivència normal. Des que ha entrat Eduardo Zaplana a dirigir el PP d'ací, ha tornat a revitalitzar situacions oblidades que estan crispant la societat, precisament per a obtenir un rendiment electoral d'una societat que, afortunadament, ha avançat molt. Està equivocant-se crispant, però és una estratègia electoral que comporta intentar radicalitzar la meua posició. En realitat són ells els que s'han radicalitzat i ara desenterren temes superats per a crispar la societat.

—Eduardo Zaplana és el candidat més dur que li ha enviat la dreta?

—No sé si exactament el més dur, sí el menys escrupolós. No solament pels plantejaments que fa, sinó per la seua història. És coneguda de tots la trajectòria que té, i amb ella difícilment s'hauria d'acceptar que fóra candidat a presidir a tots els valencians. Però és un plantejament que corresponia al PP; jo només puc lamentar aquesta desgràcia que ens afecta a tots els valencians.

—Hi ha molta gent que es pregunta per què Joan Lerma rebutja el cara a cara televisiu amb Zaplana.

—Això forma part de l'estratègia del PP. Jo no he rebutjat mai el cara a cara. És ell qui diu que jo l'he rebutjat. I a més ho diu

"Des que ha entrat Eduardo Zaplana a dirigir el PP d'ací ha tornat a revitalitzar situacions oblidades que crispent la societat, precisament per a obtenir un rendiment electoral d'una societat que, afortunadament, ha avançat molt."

RAFA GIL

i s'ho creu, però sap que és mentida. Com en tantes coses, en açò menteix també. Ha mentit en el tema del valencià, perquè cada vegada que ens hem enfrontat en un debat, ell ha dit que és favorable a la Llei d'Us i Ensenyament, però després declara que és partidari de llevar l'ensenyament del valencià. En cada mitjà on parla diu allò que creu que vol escoltar qui el llegeix o el sent. Com ha mentit en això, ha mentit en el debat. Sempre he estat disposat a fer un debat. Ho estic encara, i a més hi ha molt de temps per davant. De manera que quan ell crega que pot fer un debat amb mi, estic encantat de fer-lo, perquè no té cap mesura concreta ni coneix aquesta comunitat.

—Com viu la demolició a què el sotmet el diari Abc?

—Em dona molta importància. Fa la impressió que desconeix un poc quina és la societat civil valenciana, que té una dignitat, uns mecanismes, uns instruments i una capacitat de mobilització també. He aspirat sempre a intentar integrar a tots, a procurar que tota la gent se senta a gust, pense el que pense i puga lliurement manifestar públicament la seua opinió. Per contra, per una manifestació a la qual jo no he anat i en la qual es feia referència a la defensa del valencià i a la tolerància, s'han posat en contra radicalment. I han intentat damunt donar-me una imatge de radicalitat a mi. La radicalitat està en aquell que no és capaç d'assumir que la tolerància siga un valor. Això és realment el que passa. El PP porta una estratègia permanent de desgast personal contra mi, no entra a discutir les idees polítiques ni els projectes. Però bé, el projecte global de la Generalitat està ací i en cada poble hi ha una actuació i una millora de les seues possibilitats, i la gent valorarà en funció d'això i no en funció d'aquests invents d'última hora, que pretenen presentar-me com un radical.

—Espera un increment d'aquesta crispació en els pròxims dies?

—Estic convençut que la idea és continuar crispant la societat, però si conservem la tranquil·litat, com hem fet durant tants anys, la gent podrà valorar que en dotze anys hi ha hagut convivència, tolerància i llibertat. I per tant, que aquests intents de radicalització no responen a la meua voluntat sinó a la seua. La gent no vol un procés de radicalització.

—Una de les missions de la Generalitat és la cohesió del territori valencià. Com qualifica els intents de cantonalització de Díaz Alperi, el candidat popular a l'Ajuntament d'Alacant?

—No són solament de Díaz Alperi. Han dit per a justificar les seues declaracions que es van produir en un acte intern. I això és molt important, perquè els actes interns són on es diu el que es pensa de veritat. No és l'única manifestació que han fet en aquest sentit. Si repassem el temps que Zaplana va ser alcalde de Benidorm, ens trobarem amb manifestacions

d'aquest tipus. Tant des del punt de vista de la presentació de l'oferta turística, on sempre ha intentat anar al marge de la comunitat, negant-se a utilitzar els logotips comuns, com des de qualsevol altre. On ha tingut responsabilitat, Zaplana ha fet cantonalisme. Díaz Alperi en realitat ha estat més infeliç a l'hora de plantejar allò que vol. Però el problema de Díaz Alperi no és solament el cantonalisme, és la intolerància també. Per molt que reivindicque per a la seua ciutat, cosa que no ha fet quan ha tingut una responsabilitat, el que tradueixen les seues paraules és intolerància i falta de respecte a l'opinió dels altres.

—Però la Generalitat discrimina Alacant? Hi ha alguna dada econòmica que justifiqui aquesta actitud?

—No té cap fonament. Les inversions de la Generalitat a Alacant i la importància que hem donat a Alacant han estat quantioses. I això s'ha traslladat clarament a la societat, perquè han estat inversions molt modernitzadores: des de la rehabilitació del nucli històric a la lluita contra la marginació, passant per altres tipus d'actuacions urbanístiques, creació d'escoles i centres de salut. I n'hi ha una molt especial: la Generalitat ha posat a Alacant l'Oficina Europea d'Harmonització del Mercat Interior, que dona una projecció internacional a Alacant enorme.

—Una de les bases electorals del PP és la reforma de l'administració, la seua reducció. El sistema administratiu del PSPV és paquidèrmic?

—La nostra administració es pot comparar amb les més eficaces. Tenim molt millors xifres que tenen les administracions del PP, que tenen més funcionaris per habitant que nosaltres i gestionen menys pressupost. Només s'ha de mirar els ajuntaments que gestiona el PP ací, que administren molt pitjor, inverteixen menys, tenen més funcionaris i *enxufats*. I això es pot atribuir a persones concretes, amb noms que jo no diré perquè no és necessari: tots els coneixen. Em remet a notes fetes pels sindicats en els llocs on han governat ells, que expliquen com contracten i a qui contracten, i el parentiu que tenen.

—El PP ha manifestat la voluntat de traure a licitació la gestió de la Ràdio Televisió Valenciana, com conceptua aquesta mesura?

—Tots els plantejaments respecte als serveis

"Tots els plantejaments respecte als serveis públics, el PP sempre els fa com si es tractara d'un negoci, deixant entrar el sector privat. El problema de la recuperació lingüística i cultural no és un problema de rendibilitat econòmica sinó de rendibilitat social i de cohesió. Per això és important mantenir el servei públic en la RTVV, independentment que hi haja programes que agraden més o menys."

públics, el PP sempre els fa com si es tractara d'un negoci, deixant entrar el sector privat. Ho fa en la televisió, en els mitjans de comunicació en general, en l'educació, en la sanitat. Nosaltres no estem en contra del sector privat, però sí que volem que hi haja un servei públic que done oportunitats per a tots, per a expressar-se i poder defensar allò que no és rendible econòmicament. El problema de la recuperació lingüística i cultural no és problema de rendibilitat econòmica sinó de rendibilitat social i de cohesió. Per això és important mantenir el servei públic en la televisió, independentment que hi haja programes que agraden més o menys.

—Es diu que la manifestació convocada pel Bloc de Progrés el 6 de maig produeix un punt d'inflexió en l'electorat socialista, que el reanima. Ho detecta?

—No sé els efectes que una manifestació d'aquest tipus pot causar en l'electorat, però sí que sé que hi ha molta gent que està a favor d'un projecte de progrés per a aquesta societat.

I veure's junta, quan hi ha tantes càrregues de profunditat des de la dreta contra aquests plantejaments, trenca la sensació d'aïllament. La gent es troba, es veu i sap que som molts els que volem per un projecte de progrés en aquesta societat, i s'anima. Sens dubte, veure la quantitat de gent que està disposada a defensar

el valencià i la tolerància, anima.

—La clau d'aquestes eleccions està encara en l'abstenció?

—El problema de l'abstenció és molt important en totes les eleccions, perquè hi ha gent que deixa que els altres decideixen el seu futur. I en aquestes, sobretot, perquè hi ha una estratègia del PP d'intentar desmobilitzar l'electorat progressista. I ho fa presentant-les com si foren unes eleccions generals. La veritat és que es tracta d'un esdeveniment autonòmic que tenen molta importància per al futur d'aquesta comunitat, però que no la tenen nacionalment. Hem d'insistir en aquest fet, i mobilitzar la gent a votar pels problemes i les solucions d'ací. L'electorat ho comprendrà i participarà molt perquè decideix el seu futur.

—Diuen que mentre les altres opcions ja tenen mobilitzat el seu vot en més d'un 80%, el PSPV només ho ha aconseguit en un 54%.

—La militància socialista està molt mobilitzada, però d'una forma diferent a com es mobilitza en unes eleccions generals. En les autonòmiques i locals la mobilització és més dispersa, però la gent està treballant per convèncer de la

importància de votar i per explicar el programa.

—*El PSPV podria pagar electoralment la factura de l'estat de coses que li passen al PSOE a Madrid?*

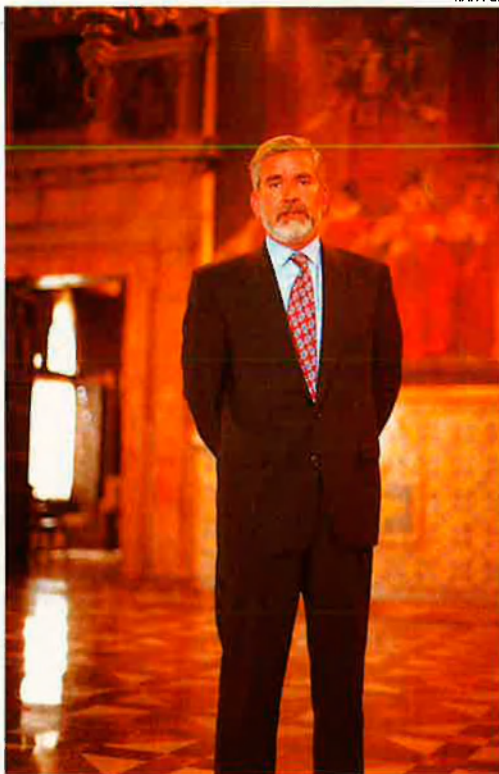
—No perquè la gent reflexionarà sobre què es vota en aquest moment i sobre la nostra trajectòria. Tenim un projecte de futur per a la Generalitat, tenim una trajectòria neta, sense gens de corrupció perquè hem fet una gestió honrada i eficient, que es pot comparar amb totes les que ha fet el PP en altres comunitats i el saldo és molt favorable a la nostra. Han perdut població activa, ocupació, capacitat de mobilització de recursos de les seues societats. Nosaltres estem creant més ocupació que ells —pràcticament la quarta part de l'ocupació que s'ha creat l'últim any a Espanya, s'ha creat ací—. Estem dinamitzant la societat i estem fent un esforç molt important per la cultura, perquè la cultura és l'instrument que permet tenir la mentalitat oberta per a poder abordar els canvis de futur. Per tant, un poble culte és un poble molt més eficaç. I això ha d'influir molt decisivament a l'hora de votar. Totes les altres coses que pretén introduir en aquesta campanya el PP són pretextos per a no parlar del que realment estem decidint aquests dies: el futur dels valencians a través de la Generalitat.

—*A l'hora de la mobilització, els intel·lectuals i artistes més beneficiats durant l'època socialista han estat a l'altura de les circumstàncies?*

—Tots els intel·lectuals i artistes han estat beneficiats des del punt de vista de la capacitat d'actuar en llibertat i de la seua creativitat; no des del punt de vista dels diners, que és una crítica mesquina que fa el PP. Sempre que parlen pensen en diners. No és això el que pensa un intel·lectual ni el que pensem nosaltres tampoc. Nosaltres hem volgut ampliar la capacitat de creació, i reconèixer la capacitat de crear a la gent, donar importància a l'art i la cultura. El PP tot ho veu des d'un punt de vista mercantil, i això és el que cal desterrar de la nostra visió. Els intel·lectuals i artistes estan a l'altura de les circumstàncies en l'obra que han fet i en les possibilitats que han tingut. I tot això, quan arribe el moment de plantejar la seua opció de progrés i de futur, encara que l'intel·lectual sempre és crític amb el poder, ho reconeixeran. Sense que això vulga dir que em donen suport a mi o a qui els parega. Amb la llibertat amb què han actuat continuaran actuant mentre jo governe.

—*Haver deixat pendent la renovació de la candidatura del PSPV pot repercutir negativament en les urnes?*

—És que jo crec que no està pendent. El que

RAFA GIL

"No serà fàcil entendre's amb EUPV, arribat el cas. Cadascú manté els seus programes i les seues diferències. Però em remet al passat. A pesar que hem tingut majoria en les Corts per a governar, hem procurat sempre ampliar l'àmbit de suport de les nostres lleis, i moltes d'elles han eixit amb el suport d'EUPV. Ara: per entendre's en fan falta dos, no un. Jo he demostrat que podem entendre'ns, però no puc parlar per EUPV ni sé si ells volen entendre's amb nosaltres."

sí que hem fet és posar gent coneguda, però no gent que ja hi havia estat. Hi ha una profunda renovació de la gent que està en la candidatura actual. Excepte jo, el segon és nou, el tercer també, el quart, el cinquè... És gent nova des del punt de vista de l'activitat, però és gent amb una experiència en la gestió en altres àrees de l'administració o que simplement era coneguda per la seua activitat. No és una candidatura continuista, sinó una candidatura molt renovada.

—*Amb això es dona per feta la renovació del partit?*

—Evidentment que no. Un partit progressista i d'esquerres és una renovació constant la que ha de fer. Les persones simbolitzen moltes vegades la renovació, però la cosa important és renovar les idees, i nosaltres n'hem renovades moltes. Hem fet un esforç important en el Congrés, un esforç programàtic. Hem concretat molt més les propostes i preparem, des del punt de vista de la candidatura i de la Generalitat, els canvis necessaris per a poder abordar l'any 2000 bé. Pensar que un partit progressista es pot estancar és absolutament contradictori.

—*Arribat el cas, serà fàcil entendre's amb Esquerra Unida del País Valencià (EUPV)?*

—Fàcil, no, perquè cadascú manté els seus programes i les seues diferències. Però jo em remet al passat. Hem tingut majoria en les Corts, suficient per a poder governar en solitari, però hem procurat sempre ampliar l'àmbit de suport de les nostres lleis, i moltes d'elles han eixit amb el suport d'EUPV. O siga que hem governat en majoria i també en minoria, segons l'esquema que he intentat

portar endavant en els últims anys. Ara: per a entendre's en fan falta dos, no un. Jo he demostrat que podem entendre'ns, però no puc parlar per EUPV ni sé si ells volen entendre's amb nosaltres.

—*Si les urnes no permeten al PSPV formar govern, quina és la primera mesura que prendrà vostè?*

—Si no permeten formar govern, ja no hi ha possibilitat de prendre mesures. Les prendrà qui haja guanyat.

—*Internament sí que en pot prendre, no?*

—La mesura és acceptar el resultat, explicar a la gent què volíem fer i plantejar una alternativa a qui haja guanyat perquè tenim el convenciment que la nostra és millor per a la societat.

—*S'ha dit que vostè se n'anirà a Madrid.*

—Tot el món sap que no és veritat. Jo tinc una dedicació a aquesta comunitat, que l'àmbit que entenc i el que vull entendre. I crec de veritat que tinc projectes per a aquesta comunitat per molts anys.

Miquel Alberola